

**COGNITIVE-BEHAVIORAL APPROACH
AND BUDDHIST PRACTICE
IN AMPHETAMINE PREVENTION
AMONG ADOLESCENTS**

SUDRUK CHITTHATHAIRATT

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PUBLIC HEALTH
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2003**

**ISBN 974-04-4174-2
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

การปรับพฤติกรรมทางปัญญา ร่วมกับการปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา เพื่อป้องกันการเสพยาบ้า
 ในวัยรุ่น (COGNITIVE - BEHAVIORAL APPROACH AND BUDDHIST
 PRACTICE IN AMPHETAMINE PREVENTION AMONG ADOLESCENTS)

สุครักษ์ จิตต์หทัยรัตน์ 4136089 PPH/D

ส.ด. (การพยาบาลสาธารณสุข)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ปัญญรัตน์ ลากวงศ์วัฒนา, Ph.D., สุลี ทองวิเชียร, ส.ด.,
 ทศนีย์ นนทะสร, ค.ด., ทศนีย์ ทองประทีป, D.S.N.

บทคัดย่อ

ยาบ้าเป็นสารเสพติดที่ออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาท ส่งผลกระทบต่อผู้เสพ
 ตลอดจนครอบครัวและสังคม มีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วเข้าสู่กลุ่มนักเรียนวัยรุ่นในสถานศึกษา
 ผู้วิจัยได้นำหลักการการปรับพฤติกรรมทางปัญญาและหลักการปฏิบัติทางพระพุทธศาสนา มา
 ประยุกต์ใช้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทาง
 ปัญญา ร่วมกับการปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา เพื่อป้องกันการเสพยาบ้าในวัยรุ่น

การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มวัดผลก่อนและหลังการทดลอง
 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย เขต
 กรุงเทพมหานคร ซึ่งคัดเลือกตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนด เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ
 กลุ่มละ 25 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาเพื่อป้องกันการเสพยาบ้า
 เป็นเวลา 4 วัน ร่วมกับการฝึกปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนาเป็นเวลา 3 วัน รวมเป็นเวลา 7 วัน
 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสามครั้งคือ ก่อนการทดลอง หลังการทดลองทันที และ หลัง
 การทดลองหนึ่งเดือน ใช้เวลาในการศึกษา ระหว่างเดือนมีนาคม 2546 ถึงเดือนมิถุนายน 2546

ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากทดลองทันทีและภายหลังจากทดลองหนึ่งเดือน กลุ่ม
 ทดลองมีสมรรถนะในการป้องกันการเสพยาบ้าดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบและดีกว่าก่อนการทดลอง
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่พบว่าภายหลังจากทดลองทันทีและภายหลังจากทดลอง
 หนึ่งเดือนนั้น กลุ่มทดลองมีพฤติกรรม การควบคุมตนเองในการป้องกันการเสพยาบ้าและพฤติ
 กรรมการปฏิบัติทางศาสนาไม่แตกต่างกับกลุ่มเปรียบเทียบและ ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

ผลการศึกษาแสดงถึงประสิทธิผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่สามารถ
 เพิ่มสมรรถนะการป้องกันการเสพยาบ้าในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นในสถานศึกษาได้ อย่างไรก็ตามควร
 ได้มีการพัฒนาโปรแกรมนี้และนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเดิมเป็นระยะอย่างต่อเนื่องเพื่อกระตุ้นให้
 เกิดพฤติกรรมที่ยั่งยืนต่อไป

COGNITIVE – BEHAVIORAL APPROACH AND BUDDHIST PRACTICE IN AMPHETAMINE PREVENTION AMONG ADOLESCENTS.

SUDRUK CHITTHATHAIRATT 4136089 PPH/D

Dr.P.H.

THESIS ADVISORS: PUNYARAT LAPVONGWATANA, Ph.D., SULEE TONGWICHIAN, Dr.P.H., TASSANEE NONTASORN, Ph.D., TASSANEE TONGPRATEEP, D.S.N.

ABSTRACT

Amphetamine is a central nervous system stimulant. It directly affects abusers, their family, and society. At present, it rapidly spreads out to school adolescent students. This study applied the cognitive-behavioral approach and Buddhist practice principles in order to study the effectiveness of the Cognitive-Behavioral Approach and Buddhist Practice (CBABP) program on amphetamine prevention among adolescents.

This study was a quasi-experimental research, with a two-group pretest-posttest design. The samples were the students who were studying in the lower secondary school at Santirat Withayalai School, Bangkok. There were 25 students equally in both experimental and comparison groups. The experimental group received a seven-day course program: a four-day cognitive-behavioral approach and a three-day Buddhist practice program. Data were collected using questionnaires for three times: prior to the CBABP program, immediately after and one-month after the CBABP program. The study was carried out from March to June 2003.

Results showed that immediately after and one-month after the CBABP program, the experimental group had significantly higher mean scores on amphetamine preventive competence than the comparison group and prior to the CBABP program at p-value of less than 0.05. However, it was found that immediately after and one-month after the CBABP program, the experimental group showed non significant differences in self-control behavior and religious practice compared to the comparison group and prior to the CBABP program at p-value of more than 0.05.

The evidence from the study revealed that the CBABP program had effects on amphetamine preventive competence among school adolescent students. An effort to develop a booster CBABP program for sustainable competence is recommended.

KEY WORDS: COGNITIVE – BEHAVIORAL APPROACH / BUDDHIST PRACTICE / AMPHETAMINE PREVENTION / ADOLESCENT

191 P. ISBN 974-04-4174-2